

som muligt til Dels tilhøre Byerne — med et kort Navn nævner jeg dem som de saakaldte Hjemmeindtægter — men det er jo slet ikke givet, i hvilket Omfang. Jeg kan i hvert Fald i dette Øjeblik ikke oplyse, i hvilket Omfang disse Hjemmeindtægter tilhøre Staten, og i hvilket Omfang de tilhøre Kommunerne, men det vil komme frem i Løbet af nogle Aar. Saa vidt jeg har kunnet faa en Overblik — og det er en meget hurtig Overblik — er der i det hele taget Tale om en Kapitalindtægt af 220,000 Kr., men hvorledes de ere fordelte mellem Stat og Kommune, skal jeg ikke kunne sige noget om. Det ærede Medlem vil jo erindre en Lov, der er vedtagen her for faa Aar siden, jeg tror, det er 1ste April 1889, det er i hvert Fald for kort Tid siden; jeg har heller ikke faaet den i Hænde, men vi kunne jo blive enige om, hvad der staar i den. Lovens Hovedindhold er det, at vedkommende Retsbetjent skal fritages for al Afsto med Hensyn til Hjemmeindtægter, han har Ret til, kan jeg sige, at Staten skal sikre ham den Løn, som i og for sig tilkommer ham, uanset om det kan komme ud af disse Hjemmeindtægter eller ej, saa efterhaanden som Embederne blive ledige og vedkommende forlange det, kommer det til en Opgørelse af, hvilke af disse Midler der tilhøre Staten, og hvilke Kommunen. De Midler, der tilhøre Staten, kunne Kommunerne selvfølgelig ikke uden videre paaregne til Vedlæg for Borgmestrene eller deres Formænd, medens det nok kan være, at de, der tilhøre Kommunerne, kunne gaa med dertil. Jeg tror altsaa, det vilde blive en ret dyr Reform i finansiel Henseende, man her vilde komme ind paa, men, som sagt, jeg indrømmer, at i og for sig kan Spørgsmaalet fortjene Overvejelse, thi selve Købstad-Kommunalloven af 28de Maj 1868 § 2 har jo henviset til, at dette Forhold, der nu er, skal omformes.

Jeg skal endnu gøre en eneste Bemærkning, og det er med Hensyn til Retsbetjentenes Stilling. Det er ingenlunde saa, at det er givet, at en Retsbetjent, der bor i Kommunen, skal være Borgmester. Naar et Retsbetjentembede skal besættes, tages det jo specielt under Overvejelse, om vedkommende skal beskikkes eller ej til Borgmester. Jeg indrømmer, at Hovedreglen er, at han beskikkes til Borgmester, men den eneste Bestemmelse, vi have, som det ærede Medlem jo meget godt kender, er Bønningsloven for Retsbetjente, og den gaar ud paa, at han skal modtage Beskikkelse som Borgmester. Han faar for Resten ikke en Dre mere i Løn, fordi han tager Borgmesterembedet med, end han faar i sin Egenkab som Retsbetjent,

men han skal overtage denne Bestilling, hvis det overdrages ham. Jeg indrømmer, at i Praxis er Reglen, at vedkommende bliver Borgmester, men vi have for Resten nogle Borgmestre, som ikke ere Retsbetjente, t. Eks. i Askirkeby, Kaptein Dam, som var Medlem af Folketinget i mange Aar. Han var, og jeg tror, at han er endnu Borgmester, og paa Bornholm er der endnu en anden Borgmester, som ikke er Retsbetjent, altsaa det er slet ikke uden Eksempel at have Borgmestre, som ikke ere Retsbetjente, men jeg skal indrømme, at Reglen er, at den vedkommende Retsbetjent faar Beskikkelse som Borgmester.

Om Overvejelsen af dette Forhold kan føre til noget nu, skal jeg ikke komme videre ind paa, men der sidder jo en Kommission, som sagt, til Overvejelse af en Omordning af Retsplejen, og kommer der et Forslag frem fra denne Kommission, hvorefter man kommer til større Retskredsse og større Politikredse, vil Spørgsmaalet om Formandskabet i Byraadet rejse sig af sig selv, og det maa vel blive rejst af den vedkommende Kommission.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Lauridsen). Jeg antager dog næsten, at jeg kan forbigaa, at indlade mig nærmere paa den Udvikling af Borgmesterinstitutionen, der finder Sted paa Bornholm. Det er jo ganske vist, at noget saadant eksisterer, men at det, at disse Par Byer have særskilt Borgmester, skulde være noget, der ligesom kunde være en Begyndelse til Løsningen af Spørgsmaalet, har jeg egentlig ikke tænkt mig. Jeg vilde i det højeste sige, at jeg kan tænke mig det som en Antydning i den rigtige Retning, men nogen Betydning ud derover kan jeg ikke tillægge det. Hvad de saakaldte Hjemmeindtægter angaar, synes jeg ogsaa, at det er en meget ringe Ting. Forstod jeg den højterede Sidenrigsminister ret, andrage disse Penge i alt 220,000 Kr., og han mente, at en større Del af dem tilkom Kommunerne, men man var ikke klar over det saaledes, at man kunde gøre det op i Entelighederne. Men, naar hele den Sum, der er at slaas med, er 220,000 Kr., og man er klar over, at Kommunerne skulle have en væsentlig Del af disse Penge, synes det mig, at det ogsaa er en meget ringe Ting, naar der tales om den Vanfælsighed, som er indbefattet i de Penge, det drejer sig om. Saa daarligt er vel Landet ikke endnu og heller ikke Købstæderne, at man ikke skulde kunne komme ud over det Pengepørgsmaal, som ligger i Hjemmeindtægterne. Dernæst sagde den højterede Minister, at det slet ikke var sikkert,